

TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2010. gada 23. novembrī*

Lieta C-145/09

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam, ko *Verwaltungsgerichtshof Baden-Württemberg* (Vācija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2009. gada 9. aprīlī un kas Tiesā reģistrēts 2009. gada 24. aprīlī, tiesvedībā

Land Baden-Württemberg

pret

Panagiotis Tsakouridis.

* Tiesvedības valoda — vācu.

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs V. Skouris [*V. Skouris*], palātu priekšsēdētāji A. Tizzano [*A. Tizzano*], H.N. Kunja Rodrigess [*J. N. Cunha Rodrigues*], (referents), K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*], D. Švābi [*D. Šváby*], tiesneši A. Ross [*A. Rosas*], J. Malenovskis [*J. Malenovsky*], U. Lehmušs [*U. Løhmus*], E. Levits, A. O`Kifs [*A. Ó Caoimh*], L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*] un M. Bergere [*M. Berger*],

ģenerālvokāts Ī. Bots [*Y. Bot*],
sekretārs B. Fileps [*B. Fülöp*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2010. gada 20. aprīļa tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *Land Baden-Württemberg* vārdā — M. Šenks [*M. Schenk*], pārstāvis,

— *P. Tsakouridis* vārdā — K. Franks [*K. Frank*], *Rechtsanwalt*,

— Vācijas valdības vārdā — M. Lumma [*M. Lumma*], J. Mellers [*J. Möller*] un
K. Blaške [*C. Blaschke*], pārstāvji,

— Beļģijas valdības vārdā — L. van den Bruka [*L. Van den Broeck*], pārstāve,

- Dānijas valdības vārdā — B. Veisa Foga [*B. Weis Fogh*], pārstāve,

- Igaunijas valdības vārdā — L. Uibo [*L. Uibo*], pārstāvis,

- Ungārijas valdības vārdā — R. Šomšiča [*R. Somssich*], M. Fehērs [*M. Fehér*] un K. Vereša [*K. Veres*], pārstāvji,

- Austrijas valdības vārdā — E. Rīdls [*E. Riedl*], pārstāvis,

- Polijas valdības vārdā — M. Dovgelevičs [*M. Dowgielewicz*], pārstāvis,

- Apvienotās Karalistes valdības vārdā — L. Sīboruts [*L. Seeboruth*] un I. Rao [*I. Rao*], pārstāvji, kuriem palīdz K. Bila [*K. Beal*], *barrister*,

- Eiropas Komisijas vārdā — D. Maidani [*D. Maidani*] un S. Grīnheide [*S. Grünheid*], pārstāves,

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2010. gada 8. jūnija tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Direktīvas 2004/38/EK par Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā, ar ko groza Regulu (EEK) Nr. 1612/68 un atceļ Direktīvas 64/221/EEK, 68/360/EEK, 72/194/EEK, 73/148/EEK, 75/34/EEK, 75/35/EEK, 90/364/EEK, 90/365/EEK un 93/96/EEK (OV L 158, 77. lpp., un grozījumi — OV L 229, 35. lpp., un OV 2005, L 197, 34. lpp.), 16. panta 4. punktu un 28. panta 3. punkta a) apakšpunktu.

- 2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar tiesvedību starp Bādenes–Virtembergas zemi [*Land Baden-Württemberg*] un P. Čakurīdi [*Tsakouridis*], pēc tautības grieķi, sakarā ar šīs zemes lēmumu par P. Čakurīža tiesību uz ieceļošanu un uzturēšanos Vācijas Federatīvajā Republikā zaudēšanu, kā arī par lēmuma viņu izraidīt draudiem.

Atbilstošās tiesību normas

Direktīva 2004/38

- 3 Direktīvas 2004/38 preambulas trešajā apsvērumā ir noteikts:

“Savienības pilsonībai vajadzētu būt dalībvalstu piederīgo [pilsoņu] pamatstatusam, viņiem īstenojot savas brīvas pārvietošanās un uzturēšanās tiesības. Tādēļ, lai vienkāršotu un nostiprinātu visu Savienības pilsoņu brīvas pārvietošanās un uzturēšanās tiesības, ir jākodificē un jāpārskata Kopienas tiesību akti, kas atsevišķi attiecas uz darba ņēmējiem, pašnodarbinātām personām, kā arī studentiem un citām ekonomiski neaktīvām personām.”

- 4 Saskaņā ar šīs direktīvas preambulas divdesmit otro apsvērumu:

“Līgums ļauj ierobežot brīvas pārvietošanās un uzturēšanās tiesības sabiedriskās kārtības, valsts drošības vai sabiedrības veselības apsvērumu dēļ. Lai precīzāk definētu tos apstākļus un procesuālās garantijas, kuru dēļ Savienības pilsoņiem un viņu ģimenes locekļiem var liegt ieceļošanas atļauju vai viņus var izraidīt, ar šo direktīvu būtu jāaizstāj Padomes 1964. gada 25. februāra Direktīva 64/221/EEK par īpašu pasākumu

saskaņošanu attiecībā uz ārvalstnieku pārvietošanos un dzīvesvietu, kas ir attaisnojami ar sabiedrisko kārtību, valsts drošību un veselības aizsardzību [(OV 56, 850. lpp.), kas grozīta ar Padomes 1974. gada 17. decembra Direktīvu 75/35/EEK (OV 1975, L 14, 14. lpp.).]”

- 5 Saskaņā ar Direktīvas 2004/38 preambulas divdesmit trešo un divdesmit ceturto apsvērumu:

“(23) Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu izraidīšana sabiedriskās kārtības vai valsts drošības apsvērumu dēļ var nopietni kaitēt personām, kas, īstenojot ar (EK) Līgumu piešķirtās tiesības un brīvības, ir faktiski integrējušās uzņēmējā dalībvalstī. Tādēļ šādu pasākumu apjoms būtu jāierobežo atbilstīgi proporcionalitātes [samērīguma] principam, lai ņemtu vērā attiecīgo personu integrācijas pakāpi, to uzturēšanās ilgumu uzņēmējā [uzņemošajā] dalībvalstī, vecumu, veselības stāvokli, ģimenes un ekonomisko stāvokli un saiknes ar izcelsmes valsti.

(24) Jo vairāk Savienības pilsoņ[u] un viņu ģimenes locekļu ir integrējušies uzņēmējā [uzņemošajā] dalībvalstī, jo augstākam attiecīgi vajadzētu būt aizsardzības līmenim pret izraidīšanu. Vienīgi ārkārtas apstākļos, kad ir nopietns pamatojums valsts drošības apsvērumu dēļ, būtu jāizraida Savienības pilsoņi, kas uzņēmas [uzņemošās] dalībvalsts teritorijā ir uzturējušies daudzus gadus, jo īpaši tad, ja viņi tajā ir dzimuši un dzīvojuši visu mūžu. Turklāt šādi ārkārtas apstākļi būtu jāņem vērā, pieņemot lēmumu par nepilngadīgo izraidīšanu, lai aizsargātu viņu saikni ar ģimeni saskaņā ar 1989. gada 20. novembra Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvenciju par bērna tiesībām.”

6 Šīs direktīvas 16. pantā ir noteikts:

“1. Savienības pilsoņiem, kas likumīgi un nepārtraukti ir uzturējušies uzņēmējā [uzņemošajā] dalībvalstī piecus gadus, ir tiesības pastāvīgi uzturēties šajā valstī. Uz šīm tiesībām nedrīkst attiecināt III nodaļā paredzētos nosacījumus.

[..]

3. Uzturēšanās nepārtrauktību neietekmē īslaicīga prombūtne, kas nav ilgāka par sešiem mēnešiem gadā, vai ilgāka prombūtne obligātā militārā dienesta dēļ, vai vienreizēja prombūtne, kas nav ilgāka par divpadsmit secīgiem mēnešiem, svarīgu iemeslu dēļ, piemēram, grūtniecība un dzemdības, nopietna slimība, mācības vai arodmācības, vai norikojums darbā citā dalībvalstī vai trešā valstī.

4. Tiklīdz pastāvīgas uzturēšanās tiesības ir iegūtas, tās var zaudēt tikai tad, ja prombūtne no uzņēmējas [uzņemošās] dalībvalsts ir ilgāka par diviem secīgiem gadiem.”

7 Šīs direktīvas 27. panta 1. un 2. punktā ir noteikts:

“1. Ievērojot šīs nodaļas noteikumus, dalībvalstis neatkarīgi no valstiskās piederības [pilsonības] drīkst ierobežot Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu pārvietošanās

un uzturēšanās brīvību sabiedriskās kārtības, valsts drošības vai sabiedrības veselības apsvērumu dēļ. Šādu apsvērumus neizmanto ekonomiskos nolūkos.

2. Pasākumi, ko veic sabiedriskās kārtības vai valsts drošības apsvērumu dēļ, atbilst proporcionalitātes [samērīguma] principam un pamatojas tikai uz attiecīgā indivīda personisko darbību [rīcību]. Iepriekšējas kriminālas sodāmības pašas par sevi nav pamatojums šādu pasākumu veikšanai.

Attiecīgā indivīda personiskajai darbībai [rīcībai] jārada faktiski, attiecīgajā brīdī esoši un pietiekami nopietni draudi, kas skar vienu no sabiedrības pamatinteresēm. Nav pieņemami apsvērumi, kas atdalīti no konkrētā gadījuma iezīmēm vai pamatojas uz vispārējas profilakses [prevencijas] apsvērumiem.”

8 Saskaņā ar šīs paša direktīvas 28. pantu:

“1. Uzņēmēja [uzņemošā] dalībvalsts, pirms pieņem lēmumu par izraidīšanu sabiedriskās kārtības vai valsts drošības dēļ, ņem vērā apsvērumus, piemēram, to, cik ilgi attiecīgais indivīds ir uzturējies tās teritorijā, viņa/viņas vecumu, veselības stāvokli, ģimenes un ekonomisko stāvokli, sociālo un kulturālo integrāciju uzņēmējā [uzņemošajā] dalībvalstī un to, cik stipras saiknes viņu vieno ar izcelsmes valsti.

2. Uzņēmēja [uzņemošā] dalībvalsts nedrīkst pieņemt lēmumu par tādu Savienības pilsoņu vai viņu ģimenes locekļu izraidīšanu neatkarīgi no valstiskās piederības, kuriem ir tiesības pastāvīgi uzturēties tās teritorijā, izņemot nopietnu sabiedriskās kārtības vai valsts drošības apsvērumu dēļ.

3. Lēmumu par izraidīšanu nedrīkst pieņemt pret Savienības pilsoņiem [neatkarīgi no viņu pilsonības], izņemot, ja lēmums pamatojas uz nopietniem valsts drošības apsvērumiem, ko definējušas dalībvalstis, ja pilsoņi:

a) ir uzturējušies uzņēmējā [uzņemošajā] dalībvalstī iepriekšējos desmit gadus; vai arī

b) ir nepilngadīgi, izņemot, ja izraidīšana ir vajadzīga bērna interesēs, kā to paredz 1989. gada 20. novembra Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencija par bērna tiesībām.”

9 Direktīvas 2004/38 32. panta 1. punktā ir noteikts:

“Personas, kuras sabiedriskās kārtības vai valsts drošības apsvērumu dēļ ir izraidītas no valsts, pēc pienācīga laikposma [saprātīga termiņa], ņemot vērā apstākļus, un visādā ziņā pēc trīs gadiem no tā galīgā izbraukšanas rīkojuma izpildes, kas bijis spēkā un pieņemts saskaņā [ar] Kopienas tiesību aktiem, var iesniegt pieteikumu par

izbraukšanas rīkojuma atcelšanu, izvirzot argumentus, lai konstatētu, ka ir būtiski mainījušies apstākļi, ar kuriem ir attaisnots lēmums par izbraukšanas rīkojumu.

Attiecīgā dalībvalsts pieņem lēmumu par šo pieteikumu sešu mēnešu laikā no tā iesniegšanas.”

Valsts tiesiskais regulējums

- ¹⁰ 2004. gada 30. jūlija Likuma par Eiropas Savienības pilsoņu brīvu pārvietošanos (*Gesetz über die allgemeine Freizügigkeit von Unionsbürgern*) (BGBl. 2004 I, 1950. lpp.), kas grozīts ar 2008. gada 26. februāra Likumu par grozījumiem Likumā par Federālo policiju un citos likumos (*Gesetz zur Änderung des Bundespolizeigesetzes und anderer Gesetze*) (BGBl. 2008 I, 215. lpp.; turpmāk tekstā — “FreizügG/EU”), 6. pantā ir noteikts:

“(1) Neskarot 5. panta 5. punktu, 2. panta 1. punktā paredzēto tiesību zaudēšana var tikt konstatēta, apliecinājums par Kopienas tiesību uzturēšanās tiesībām vai pastāvīgās uzturēšanās tiesībām var tikt konfiscēts un uzturēšanas atļaujas apliecība vai pastāvīgās uzturēšanās atļaujas apliecība var tikt atsaukta tikai sabiedriskās kārtības, valsts drošības un sabiedrības veselības aizsardzības apsvērumu dēļ (Līguma 39. panta 3. punkts un 46. panta 1. punkts). Ieceļošana [valsts] teritorijā arī var tikt atteikta iepriekš minēto apsvērumu dēļ. Veselības aizsardzības apsvērumi var tikt konstatēti tikai tad, ja slimība parādījusies trīs mēnešu laikā pēc ieceļošanas.

(2) Kriminālsodāmība nav pietiekams pamatojums 1. punktā minētajiem lēmumiem vai pasākumiem. Var tikt ņemta vērā tikai tā kriminālsodāmība, kas vēl nav dzēsta no centrālā reģistra, ar nosacījumu, ka apstākļi, kas ir pamatā šai sodāmībai, liecina par tādu personas uzvedību, kas joprojām apdraud sabiedrisko kārtību. Tiem ir jābūt faktiskiem un pietiekami nopietniem draudiem, kas ietekmē būtiskas sabiedrības intereses.

(3) Attiecībā uz lēmumu, piemērojot 1. punktu, īpaša uzmanība ir jāpievērš attiecīgās personas uzturēšanās ilgumam Vācijā, tās vecumam, veselības stāvoklim, ģimenes un ekonomiskajam stāvoklim, tās sociālajai un kulturālajai integrācijai Vācijā, kā arī — cik stipras saiknes viņu vieno ar izcelsmes valsti.

(4) Pēc pastāvīgās uzturēšanās tiesību iegūšanas konstatējums, piemērojot 1. punktu, var tikt veikts tikai nopietnu apsvērumu dēļ.

(5) Attiecībā uz Savienības pilsoņiem un viņu ģimenes locekļiem, kuri iepriekšējos desmit gadus ir uzturējušies federālajā teritorijā, un attiecībā uz nepilngadīgajiem 1. punktā minēto konstatējumu var veikt tikai tad, ja to pamato nopietni valsts drošības apsvērumi. Šis noteikums neattiecas uz nepilngadīgajiem, ja uzturēšanās tiesību zaudējums ir vajadzīgs bērna interesēs. Nopietni valsts drošības apsvērumi ir tikai tad, ja attiecīgā persona ar spēkā stājušos tiesas spriedumu ir bijusi notiesāta par vienu vai vairākiem tīši izdarītiem noziedzīgiem nodarījumiem, par ko tai piespriests brīvības atņemšanas sods vai sods, kas izciešams jauniešu labošanas iestādēs, vismaz uz pieciem gadiem, kas ir ieguvis *res judicata* spēku, vai ja viņa pēdējās galīgās notiesāšanas laikā ticis nolemts piemērot policijas uzraudzību, ja ir apdraudēta Vācijas Federatīvās Republikas drošība vai arī attiecīgā persona rada terorisma draudus.

[..]”

Pamata tiesvedība un prejudiciālie jautājumi

- 11 P. Cakuridis [*Tsakouridis*] ir dzimis Vācijā 1978. gada 1. martā. 1996. gadā viņš ieguva diplomu par vidējo izglītību. Kopš 2001. gada oktobra P. Cakuridim ir neierobežota uzturēšanās atļauja šajā dalībvalstī. No 2004. gada marta līdz tā paša gada oktobra vidum viņš Rodas salā, Grieķijā, strādāja pašam piederošā pankūku pārdošanas stendā. Pēc tam viņš atgriezās Vācijā, kur strādāja, sākot no 2004. gada decembra. 2005. gada oktobra vidū viņš atkal devās uz Grieķiju, lai atsāktu darbu sev piederošajā pankūku pārdošanas stendā. 2005. gada 22. novembrī *Amtsgericht Stuttgart* [Štutgartes Pirmās instances tiesa] izdeva starptautisko aresta orderi P. Cakuriža apcietināšanai. Viņu aizturēja 2006. gada 19. novembrī Rodas salā un 2007. gada 19. martā pārveda uz Vāciju.
- 12 P. Cakuriža kriminālsodāmības vēsture ir šāda. *Amtsgericht Stuttgart-Bad Cannstatt* [Štutgartes pilsētas Bādkanšates Pirmās instances tiesa] viņam piesprieda vairākus naudas sodus, proti, 1998. gada 14. oktobrī par neatļauta priekšmeta glabāšanu, 1999. gada 15. jūnijā par smagu miesas bojājumu nodarīšanu un 2000. gada 8. februārī par tišu miesas bojājumu nodarīšanu un vardarbību. Turklāt 2002. gada 5. septembrī *Amtsgericht Stuttgart* piesprieda P. Cakuridim naudas sodu par vardarbību un tišu miesas bojājumu nodarīšanu. Visbeidzot, 2007. gada 28. augustā *Landgericht Stuttgart* [Štutgartes Apgabaltiesa] piesprieda P. Cakuridim brīvības atņemšanas sodu uz 6 gadiem un 6 mēnešiem par nelikumīgu tirdzniecību ar narkotiskajām vielām lielā apmērā noziedzīgā grupā astoņās epizodēs.
- 13 *Regierungspräsidium Stuttgart* [Štutgartes valdības prezidijs] ar 2008. gada 19. augusta lēmumu atzina, ka P. Cakuridis ir zaudējis tiesības ieceļot un uzturēties Vācijas teritorijā un darīja viņam zināmu, ka viņu var izraidīt uz Grieķiju, nenosakot termiņu brīvprātīgai aizbraukšanai. Pamatojumam *Regierungspräsidium Stuttgart* norādīja, ka ar *Landgericht Stuttgart* 2007. gada 28. augusta spriedumu ir pārsniegts minimālais

5 gadu brīvības atņemšanas soda mērs, tādēļ attiecīgie pasākumi ir pamatoti ar “nopietniem valsts drošības apsvērumiem” Direktīvas 2004/38 28. panta 3. punkta a) apakšpunkta un *FreizügG/EU* 6. panta 5. punkta izpratnē.

- 14 Kā uzskatīja *Regierungspräsidium Stuttgart*, P. Cakuriža personiskā rīcība faktiski apdraud sabiedrisko kārtību. Viņa izdarītie noziedzīgie nodarījumi, kas saistīti ar narkotisko vielu nelikumīgu tirdzniecību, esot vērtējami kā ļoti smagi, un pastāvot konkrēts recidīva risks. P. Cakuridis acīmredzami esot nolēmis piedalīties narkotisku vielu nelikumīgā tirdzniecībā finansiālu iemeslu dēļ. Viņam esot vienaldzīgas problēmas, ko šī tirdzniecība rada no narkotikām atkarīgajām personām un sabiedrībai kopumā. Sabiedrības pamatinteresēs esot ar visiem iespējamajiem līdzekļiem efektīvi apkarot sociālajā ziņā īpaši kaitīgo noziedzību, kas saistīta ar narkotisko vielu izplatīšanu.
- 15 *Regierungspräsidium Stuttgart* turklāt norāda, ka P. Cakuridim nebija nodoma un viņš nespēja ievērot esošo tiesisko kārtību. Viņš esot izdarījis noziedzīgus nodarījumus ar ļoti augstu noziedzīgu nodomu. Iespējami nevainojamā uzvedība, izciešot sodu, neļaujot secināt, ka nav recidīva riska. Tā kā esot izpildīti *FreizügG/EU* 6. panta piemērošanas nosacījumi, lēmums ir iestāžu rīcības brīvības ziņā. P. Cakuriža personiskās intereses nezaudēt savas ieceļošanas un uzturēšanās tiesības, ņemot vērā viņa ilgstošo regulāro uzturēšanos Vācijā, neesot pārākas par pārsvarā esošajām sabiedrības interesēm apkarot ar narkotisku vielu nelikumīgu tirdzniecību saistīto noziedzību. Iespējamība, ka viņš no jauna izdarīs noziegumus, esot ļoti liela.

- 16 Kā uzskata *Regierungspräsidium Stuttgart*, ņemot vērā, ka pēdējos gados P. Cakuridis vairākus mēnešus ir pavadījis savā izcelsmes dalībvalstī, viņam nebūs jāstopas ar integrācijas grūtībām pēc izraidīšanas no Vācijas. Recidīva risks attaisnojot arī kaitējumu viņa tiesībām brīvi piekļūt Vācijas darbam tirgum kā Savienības pilsonim. Mazāk ierobežojoši, ne arī tikpat pienācīgi pasākumi kā noteiktie pasākumi nepastāvo, un tie neapdraudot jau izveidotos ekonomiskās eksistences līdzekļus.
- 17 Ņemot vērā konstatēto noziedzīgo nodarījumu nopietnību, P. Cakuriža personiskās dzīves un ģimenes dzīves apdraudējums esot attaisnojams pārākās sabiedriskās kārtības aizsardzības un citu noziedzīgu nodarījumu novēršanas interesēs 1950. gada 4. novembrī Romā parakstītās Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 8. panta izpratnē, nespējot nošķirt atbilstošas personiskās un ģimenes intereses, kas liktu atsāties no izraidīšanas pasākuma samērīguma apsvērumu dēļ.
- 18 2008. gada 17. septembrī P. Cakuridis par *Regierungspräsidium Stuttgart* 2008. gada 19. augusta lēmumu cēla prasību *Verwaltungsgericht Stuttgart* [Štutgartes Administratīvajā tiesā], norādot uz to, ka lielākā daļa viņa ģimenes dzīvo Vācijā. Turklāt no *Landgericht Stuttgart* 2007. gada 28. augusta sprieduma izrietot, ka viņš ir bijis tikai noziedzīgā grupējuma pakārtots loceklis. Ņemot vērā, ka viņš ir uzaudzis Vācijā, kur viņš ieguva izglītību, viņš neesot apdraudējums *FreizügG/EU* 6. panta 1. punkta izpratnē. Tāpat viņam esot ciešas saiknes ar tēvu, kurš dzīvo Vācijā un kurš viņu regulāri apciemo cietumā. Viņš esot brīvprātīgi padevis policijai, kas liecinot, ka pēc sava soda izciešanas viņš vairs neapdraudēs sabiedrisko kārtību, tādēļ konstatējums par viņa tiesību iecelot un uzturēties Vācijas teritorijā zaudēšanu esot nesamērīgs.

Visbeidzot, viņa māte, kas patlaban uzturas pie savas meitas Austrālijā, 2009. gada pavasarī noteikti atgriezīšoties pastāvīgi uzturēties pie sava vīra Vācijā.

¹⁹ *Verwaltungsgericht Stuttgart* ar 2008. gada 24. novembra spriedumu atcēla *Regierungspräsidium Stuttgart* 2008. gada 19. augusta lēmumu. Kā uzskata šī tiesa, tikai kriminālsodāmība vien pati par sevi nav pietiekams pamatojums Savienības pilsoņa ieceļošanas un uzturēšanās tiesību zaudēšanai; lai šādas tiesības zaudētu, jābūt būtiskam, faktiskam un pietiekamam riskam, kas apdraud sabiedrības pamatintereses *FreizügG/EU* 6. panta 2. punkta izpratnē. Turklāt, transponējot Direktīvas 2004/38 28. panta 3. punktu, atzīt tiesības par zaudētām atbilstoši *FreizügG/EU* 6. panta 1. punktam tādā gadījumā kā P. Cakuriža gadījums, kurš vairāk nekā 10 gadus ir dzīvojis Vācijas teritorijā, kā izriet no šī likuma 6. panta 5. punkta pirmā teikuma, var tikai nopietnu valsts drošības apsvērumu dēļ. Saistībā ar to *Verwaltungsgericht Stuttgart* norāda, ka P. Cakuridis pastāvīgās uzturēšanās tiesības nav zaudējis tādēļ, ka ir uzturējies Rodas salā, jo *FreizügG/EU* 6. panta 5. punkta pirmais teikumā nav prasīta nepārtraukta uzturēšanās Vācijas teritorijā pēdējo desmit gadu laikā.

²⁰ *Verwaltungsgericht Stuttgart* nosprieda, ka nav “nopietnu valsts drošības apsvērumu” *FreizügG/EU* 6. panta 5. punkta pēdējā teikuma izpratnē, kas attaisnotu izraidīšanas lēmumu. Valsts drošības jēdziens attiecoties tikai uz dalībvalsts iekšējo un ārējo drošību un tādēļ esot šaurāks par sabiedriskās kārtības jēdzienu, kas attiecas arī uz valsts krimināltiesību sistēmu. Minimālā kriminālsoda apmēra, kas minēts *FreizügG/EU* 6. panta 5. punkta pēdējā teikumā, pārsniegšana neļaujot izdarīt secinājumus par nopietnu valsts drošības apsvērumu esamību izraidīšanas lēmuma nolūkiem. P. Cakuridis, iespējams, nopietni apdraud sabiedrisko kārtību, tomēr viņš nekādā gadījumā neapdraudot valsts un tās iestāžu eksistenci vai iedzīvotāju izdzīvošanu. Turklāt *Regierungspräsidium Stuttgart* šādus faktus neesot norādījis.

21 Saņēmusi apelācijas sūdzību par *Verwaltungsgericht Stuttgart* 2008. gada 24. novembra spriedumu, *Verwaltungsgerichtshof Baden-Württemberg* [Bādenes–Virtembergas administratīvā tiesa] nolēma apturēt tiesvedību lietā un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

- “1) Vai [...] Direktīvas 2004/38 [...] 28. panta 3. punktā izmantotais “nopietnu valsts drošības apsvērumu” jēdziens ir interpretējams tādējādi, ka izraidīšanu var pamatot tikai nenovēršams dalībvalsts ārējās vai iekšējās drošības apdraudējums un par tādu ir uzskatāma tikai valsts un tās būtiskāko struktūru eksistence, to funkcionēšana, iedzīvotāju izdzīvošana, kā arī ārējās attiecības un tautu mierīga līdzāspastāvēšana?

- 2) Pie kādiem nosacījumiem tiek zaudēta Direktīvas 2004/38 28. panta 3. punkta a) apakšpunktā noteiktā paplašinātā aizsardzība pret izraidīšanu, kas iegūta, uzturoties uzņemošajā dalībvalstī iepriekšējo desmit gadu laikā? Vai šajā ziņā pēc analogijas ir jāpiemēro pastāvīgas uzturēšanās tiesību zaudēšanas nosacījums, kas minēts šīs direktīvas 16. panta 4. punktā?

- 3) Ja atbilde uz otro jautājumu ir apstiprinoša un pēc analogijas ir piemērojams Direktīvas 2004/38 16. panta 4. punkts, vai paplašinātā aizsardzība pret izraidīšanu tiek zaudēta tikai tādēļ, ka ir beidzies termiņš, neatkarīgi no attiecīgajiem prombūtnes iemesliem?

- 4) Ja atbilde uz otro jautājumu un jautājumu par to, vai pēc analogijas ir piemērojams Direktīvas 2004/38 16. panta 4. punkts, ir apstiprinoša, vai piespiedu atgriešanās uzņemošajā dalībvalstī pirms divu gadu termiņa beigām kriminālvajāšanas

ietvaros var būt iemesls paplašinātās aizsardzības pret izraidīšanu saglabāšanai, kaut arī pēc atgriešanās pamatbrīvības nevar tikt izmantotas ilgu laiku?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par otro līdz ceturto jautājumu

- 22 Ar savu otro līdz ceturto jautājumu, kuri ir jāpārbauda vispirms, iesniedzējtiesa būtībā jautā, cik lielā mērā prombūtne no uzņemošās dalībvalsts Direktīvas 2004/38 28. panta 3. punkta a) apakšpunktā paredzētajā laikposmā, proti, desmit gadu laikā pirms lēmuma par attiecīgās personas izraidīšanu, kavē šim pēdējam izmantot šajā noteikumā paredzēto paplašināto aizsardzību.
- 23 Saskaņā ar Tiesas judikatūru Direktīvas 2004/38 mērķis ir veicināt visu Savienības pilsoņu primārās un individuālās tiesības brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā, kuras Savienības pilsoņiem tieši piešķirtas ar Līgumu, un tās mērķis it īpaši ir pastiprināt šīs tiesības tādējādi, ka Savienības pilsoņiem no šīs direktīvas nevar izrietēt mazāk tiesību nekā no atvasinātajiem tiesību aktiem, ar kuriem tā tiek grozīta vai atcelta (skat. 2008. gada 25. jūlija spriedumu lietā *C-127/08 Metock u.c.*, Krājums, I-6241. lpp., 59. un 82. punkts, kā arī 2010. gada 7. oktobra spriedumu lietā *C-162/09 Lassal*, Krājums, I-9217. lpp., 30. punkts).

- 24 No Direktīvas 2004/38 preambulas divdesmit trešā apsvēruma izriet, ka Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu izraidīšana sabiedriskās kārtības vai valsts drošības apsvērumu dēļ var nopietni kaitēt personām, kas, īstenojot ar Līgumu piešķirtās tiesības un brīvības, ir faktiski integrējušās uzņemošajā dalībvalstī.
- 25 Tieši šī iemesla dēļ, kā izriet no Direktīvas 2004/38 preambulas divdesmit ceturrtā apsvēruma, ar to tiek ieviesta aizsardzības sistēma pret izraidīšanas pasākumiem, kas ir pamatota ar attiecīgo personu integrācijas pakāpi uzņemošajā dalībvalstī, kā dēļ, jo lielāka ir Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu integrācija uzņemošajā dalībvalstī, jo lielākai ir jābūt to aizsardzībai pret izraidīšanu.
- 26 Šajā ziņā šīs direktīvas 28. panta 1. punktā ir vispārīgi paredzēts, ka uzņemošā dalībvalsts, pirms tiek pieņemts lēmums par izraidīšanu sabiedriskās kārtības vai valsts drošības dēļ, ņem vērā tādus apsvērumus kā, piemēram, to, cik ilgi attiecīgais indivīds ir uzturējies tās teritorijā, viņa vecumu, veselības stāvokli, ģimenes un ekonomisko stāvokli, sociālo un kulturālo integrāciju uzņemošajā dalībvalstī un to, cik stipras saiknes viņu vieno ar izcelsmes valsti.
- 27 Saskaņā ar šī panta 2. punktu nedrīkst pieņemt lēmumu par tādu Savienības pilsoņu vai viņu ģimenes locekļu izraidīšanu neatkarīgi no viņu valstiskās piederības, kuri ir ieguvuši tiesības pastāvīgi uzturēties uzņemošās dalībvalsts teritorijā, “izņemot nopietnu sabiedriskās kārtības vai valsts drošības apsvērumu dēļ”.

- 28 Attiecībā uz Savienības pilsoņiem, kuri ir uzturējušies uzņemošajā dalībvalstī iepriekšējos desmit gadus, Direktīvas 2004/38 28. panta 3. punktā būtiski pastiprināta aizsardzība pret izraidīšanas pasākumiem, norādot, ka šāds pasākums nevar tikt noteikts, izņemot, ja lēmums pamatojas uz “nopietniem valsts drošības apsvērumiem, ko definējušas dalībvalstis”.
- 29 Direktīvas 2004/38 28. panta 3. punkta a) apakšpunktā, pakārtojot paplašinātās aizsardzības saņemšanu attiecīgās personas klātbūtnei attiecīgās dalībvalsts teritorijā desmit gadu laikposmā pirms izraidīšanas pasākuma noteikšanas, nekas nav teikts par apstākļiem, kas varētu pārtraukt 10 gadu uzturēšanās laikposmu, lai iegūtu tiesības uz šajā noteikumā paredzēto paplašināto aizsardzību pret izraidīšanu.
- 30 Ņemot vērā pirmo apsvērumu, ka, tāpat kā pastāvīgās uzturēšanās tiesības, arī paplašinātā aizsardzība tiek iegūta pēc noteikta ilguma uzturēšanās uzņemošajā dalībvalstī un ka to var pēc tam zaudēt, iesniedzējtiesa uzskata par iespējamu piemērot pēc analogijas Direktīvas 2004/38 16. panta 4. punktā paredzētos kritērijus.
- 31 Lai gan ir tiesa, ka Direktīvas 2004/38 preambulas divdesmit trešajā un divdesmit ceturtajā apsvērumā ir noteikta īpaša aizsardzība personām, kuras ir faktiski integrējušās uzņemošajā dalībvalstī, it īpaši, ja tās tur ir dzimušas un uzturējušās visu dzīvi, nemainīgs paliek tas, ka, ņemot vērā Direktīvas 2004/38 28. panta 3. punkta formulējumu, noteicošais kritērijs ir tas, vai Savienības pilsonis ir uzturējies šajā dalībvalstī desmit gadus pirms lēmuma par izraidīšanu.

- 32 Attiecībā uz to, cik lielā mērā prombūtne no uzņemošās dalībvalsts Direktīvas 2004/38 28. panta 3. punkta a) apakšpunktā paredzētajā laikposmā, proti, desmit gadu laikā pirms lēmuma par attiecīgās personas izraidīšanu, liedz šim pēdējam saņemt paplašināto aizsardzību, ir kopumā jānovērtē attiecīgās personas situācija katru reizi tieši tad, kad rodas jautājums par izraidīšanu.
- 33 Valsts iestādēm, kurām ir jāpiemēro Direktīvas 2004/38 28. panta 3. punkts, ir pienākums ņemt vērā visus atbilstošos aspektus katrā lietā, tostarp attiecīgās personas katras prombūtnes no uzņemošās dalībvalsts ilgumu, šo prombūtnes gadījumu kopējo ilgumu un biežumu, kā arī iemeslus, kādēļ attiecīgā persona bija atstājusi šo dalībvalsti. Ir jāpārbauda, vai attiecīgie prombūtnes gadījumi ietver attiecīgās personas personisko, ģimenes vai profesionālo interešu centra pārceļšanu uz citu valsti.
- 34 Apstākļi, ka attiecīgā persona piespiedu kārtā atgriežas uzņemošajā dalībvalstī, lai tur izciestu brīvības atņemšanas sodu, un apcietinājumā pavadītais laiks kopā ar iepriekšējā punktā uzskaitītajiem faktiem varētu tikt ņemts vērā, veicot kopējo novērtējumu, kas tiek prasīts, lai noteiktu, vai pirms tam izveidojušās integrācijas saites ar uzņemošo dalībvalsti nav tikušas pārrautas.
- 35 Iesniedzējtiesai ir jānovērtē, vai šāds gadījums ir pamata lietā. Ja tā nonāktu pie secinājuma, ka P. Čakuriža prombūtne no uzņemošās dalībvalsts teritorijas nav tāda, kas kavē saņemt paplašināto aizsardzību, tai būtu pēc tam jāpārbauda, vai lēmums par izraidīšanu ir pamatots ar nopietniem valsts drošības apsvērumiem Direktīvas 2004/38 28. panta 3. punkta izpratnē.

- 36 Ir jāatgādina, ka, lai valsts tiesai varētu sniegt lietderīgu atbildi, kas tai ļautu izskatīt tajā uzsākto lietu, Tiesai varētu būt jāņem vērā tādas Savienības tiesību normas, uz kurām valsts tiesa savos prejudiciālajos jautājumos nav atsaukusies (šajā ziņā skat. 2007. gada 8. novembra spriedumu lietā *C-374/05 Gintec*, Krājums, I-9517. lpp., 48. punkts).
- 37 Gadījumā, ja tiktu secināts, ka persona, kas ir P. Čakuriža situācijā, kurš ir ieguvis tiesības pastāvīgi uzturēties uzņemošajā dalībvalstī, neatbilst Direktīvas 2004/38 28. panta 3. punktā paredzētajam uzturēšanās nosacījumam, izraidīšanas pasākumu vajadzības gadījumā var pamatot ar nopietniem sabiedriskās kārtības vai valsts drošības apsvērumiem, kā tas paredzēts Direktīvas 2004/38 28. panta 2. punktā.
- 38 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz otro līdz ceturto jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2004/38 28. panta 3. punkta a) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka, lai noteiktu, vai Savienības pilsonis ir uzturējies uzņemošajā dalībvalstī desmit gadus pirms lēmuma par izraidīšanu, kas ir noteicošais kritērijs ar šo noteikumu piešķirtās paplašinātās aizsardzības piešķiršanai, ir jāņem vērā visi atbilstošie aspekti katrā gadījumā, tostarp attiecīgās personas katras prombūtnes no uzņemošās dalībvalsts ilgums, šo prombūtnes gadījumu kopējais ilgums un biežums, kā arī iemesli, kādēļ attiecīgā persona bija atstājusi šo dalībvalsti, pēc kuriem var noteikt, vai šie prombūtnes gadījumi ietver attiecīgās personas personisko, ģimenes vai profesionālo interešu centra pārcelšanu uz citu valsti.

Par pirmo jautājumu

- 39 Ņemot vērā atbildi, kas sniegta uz otro līdz ceturto jautājumu, pirmais jautājums ir jāsaprot tādējādi, ka iesniedzējtiesa būtībā vēlas zināt, vai un kādā mērā noziedzība, kas saistīta ar narkotisko vielu nelikumīgu tirdzniecību organizētā grupā, var atbilst jēdzienam “nopietni valsts drošības apsvērumi” gadījumā, ja šī iesniedzējtiesa secina, ka attiecīgajam Savienības pilsonim ir tiesības uz Direktīvas 2004/38 28. panta 3. punktā paredzēto aizsardzību, vai jēdzienam “nopietni sabiedriskās kārtības vai valsts drošības apsvērumi” gadījumā, ja tā secina, ka šim pilsonim ir tiesības uz šīs direktīvas 28. panta 2. punktā paredzēto aizsardzību.
- 40 No Direktīvas 2004/38 28. panta formulējuma, kā arī no šī noteikuma sistēmas, kas ir atgādināti šī sprieduma 24.–28. punktā, izriet, ka, visus izraidīšanas pasākumus šīs direktīvas 28. panta 3. punktā paredzētajos gadījumos pakārtojot “nopietniem” valsts drošības “apsvērumiem”, proti, jēdzienam, kas ir ievērojami šaurāks nekā “nopietni apsvērumi” šī panta 2. punkta izpratnē, Savienības likumdevējs acīmredzami ir iecerējis ierobežot ar šo 3. punktu pamatotos pasākumus ar “ārkārtas apstākļiem”, kā tas ir norādīts šīs direktīvas preambulas divdesmit ceturtajā apsvērumā.
- 41 Jēdziens “nopietni valsts drošības apsvērumi” paredz ne tikai valsts drošības apdraudējumu, bet arī to, ka šāds apdraudējums ir īpaši liels, ko ataino vārdu “nopietni apsvērumi” izmantošana.

- 42 Tieši šajā kontekstā ir jāinterpretē arī Direktīvas 2004/38 28. panta 3. punktā esošais jēdziens “valsts drošība”.
- 43 Valsts drošības jautājumā Tiesa ir nospriedusi, ka tā vienlaicīgi ietver dalībvalsts iekšējo drošību un tās ārējo drošību (it īpaši skat. 1999. gada 26. oktobra spriedumu lietā C-273/97 *Sirdar*, *Recueil*, I-7403. lpp., 17. punkts; 2000. gada 11. janvāra spriedumu lietā C-285/98 *Kreil*, *Recueil*, I-69. lpp., 17. punkts; 2000. gada 13. jūlija spriedumu lietā C-423/98 *Albore*, *Recueil*, I-5965. lpp., 18. punkts, un 2003. gada 11. marta spriedumu lietā C-186/01 *Dory*, *Recueil*, I-2479. lpp., 32. punkts).
- 44 Tiesa ir arī nospriedusi, ka nopietns valsts iestāžu un dienestu darbības apdraudējums, kā arī iedzīvotāju izdzīvošana, tāpat kā ārējo attiecību vai tautu mierīgas līdzāspastāvēšanas būtiska traucējuma risks vai arī militāro interešu apdraudējums var ietekmēt valsts drošību (it īpaši skat. 1984. gada 10. jūlija spriedumu lietā 72/83 *Campus Oil u.c.*, *Recueil*, 2727. lpp., 34. un 35. punkts; 1995. gada 17. oktobra spriedumu lietā C-70/94 *Werner*, *Recueil*, I-3189. lpp., 27. punkts; iepriekš minēto spriedumu lietā *Albore*, 22. punkts, kā arī 2001. gada 25. oktobra spriedumu lietā C-398/98 *Komisija/Griekija*, *Recueil*, I-7915. lpp., 29. punkts).
- 45 Tomēr no tā neizriet, ka tādi mērķi kā cīņa pret noziedzību, kas saistīta ar narkotisko vielu nelikumīgu tirdzniecību organizētā grupā, noteikti būtu izslēgta no šī jēdziena.
- 46 Narkotisko vielu nelikumīga tirdzniecība organizētā grupā ir izplatīts noziedzības veids, kam ir nodrošināti ievērojami ekonomiskie līdzekļi un kam ļoti bieži ir starptautiskas saites. Ņemot vērā ar šo tirdzniecību saistītās noziedzības iznīcinošo iedarbību, Padomes 2004. gada 25. oktobra Pamatlēmums 2004/757/TI, ar ko paredz

minimuma noteikumus par noziedzīgu darbību pazīmēm un sodiem narkotisko vielu nelikumīgas tirdzniecības jomā (OV L 335, 8. lpp.), preambulas pirmajā apsvērumā ir noteikts, ka narkotisko vielu nelikumīga tirdzniecība apdraud Eiropas Savienības pilsoņu veselību, drošību un dzīves kvalitāti, kā arī likumīgo ekonomisko darbību, stabilitāti un drošību dalībvalstīs.

⁴⁷ Tā kā toksikomānija ir posts indivīdam un ekonomiskas un sociālas briesmas cilvēcei (šajā ziņā it īpaši skat. 1982. gada 26. oktobra spriedumu lietā 221/81 *Wolf, Recueil*, 3681. lpp., 9. punkts, kā arī Eiropas Cilvēktiesību tiesas 2006. gada 17. janvāra spriedumu lietā *Aoulmi* pret Franciju, 86. punkts), narkotisko vielu nelikumīga tirdzniecība organizētā grupā var būt tik intensīva, ka tieši apdraud iedzīvotāju mieru un fizisko drošību kopumā vai lielā to daļā.

⁴⁸ Ir jāpiebilst, ka direktīvas 2004/38 27. panta 2. punktā ir uzsvērts, ka attiecīgās personas rīcībai ir jābūt patiesam un reālam draudam sabiedrības vai attiecīgās dalībvalsts pamatinteresēm, ka iepriekšējās kriminālsodāmības esamība nevar pati par sevi pamatot sabiedriskās kārtības vai valsts drošības pasākumus un ka nevar norādīt ar attiecīgo individuālo gadījumu tieši nesaistītus attaisnojumus vai attaisnojumus, kuru mērķis ir vispārēja prevencija.

⁴⁹ Tādējādi izraidīšanas pasākumam ir jāpamatojas uz individuālu attiecīgās lietas pārbaudi (it īpaši skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Metock* u.c., 74. punkts), un to var pamatot ar nopietniem valsts drošības apsvērumiem Direktīvas 2004/38 28. panta 3. punkta izpratnē tikai tad, ja, ņemot vērā draudu īpašo smagumu, šāds pasākums ir nepieciešams tajā garantēto interešu aizsardzībai, ar nosacījumu, ka šo mērķi nevar sasniegt ar mazāk ierobežojošiem pasākumiem, ņemot vērā Savienības pilsoņa

uzturēšanās ilgumu uzņemošajā dalībvalstī un it īpaši ņemot vērā smagās negatīvās sekas, ko šāds pasākums var radīt Savienības pilsoņiem, kas ir faktiski integrējušies uzņemošajā dalībvalstī.

- 50 Piemērojot Direktīvu 2004/38, ir konkrētāk jālīdzsvaro valsts drošības apdraudējuma draudu īpašais raksturs attiecīgās personas personiskās rīcības dēļ, kas vajadzības gadījumā tiek novērtēts lēmuma par izraidīšanu pieņemšanas laikā (it īpaši skat. 2004. gada 29. aprīļa spriedumu apvienotajās lietās C-482/01 un C-493/01 *Orfanopoulos un Oliveri*, *Recueil*, I-5257. lpp., 77.–79. punkts), tostarp ņemot vērā nosakāmos sodus un jau noteiktos sodus, līdzdalības pakāpi noziedzīgā darbībā, kaitējuma apmēru un vajadzības gadījumā — recidīva tendenci (šajā ziņā skat. 1977. gada 27. oktobra spriedumu lietā 30/77 *Bouchereau*, *Recueil*, 1999. lpp., 29. punkts), no vienas puses, ar risku apdraudēt Savienības pilsoņa atkārtotu sociālo integrēšanu valstī, kurā tas tiešām ir integrējies, kas ir ne tikai pēdējās minētās interesēs, bet arī Eiropas Savienības interesēs vispār, no otras puses.
- 51 Piespriestais sods ir jāņem vērā kā viens no visiem šiem faktoriem. Brīvības atņemšanas soda piespriešana uz pieciem gadiem nevar būt pamats lēmumam par izraidīšanu, kāds ir paredzēts valsts tiesiskajā regulējumā, neņemot vērā iepriekšējā punktā aprakstītos faktoros; tas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai.
- 52 Šajā novērtējumā ir jāņem vērā pamattiesības, kuru ievērošanu nodrošina Tiesa, jo vispārējo interešu apsvērumi tāda valsts pasākuma attaisnošanai, kas var likt šķēršļus personu brīvas pārvietošanās īstenošanai, ir piesaucami tikai tad, ja, istenojot attiecīgo pasākumu, tiek ņemtas vērā šādas tiesības (it īpaši skat. iepriekš minēto spriedumu apvienotajās lietās *Orfanopoulos un Oliveri*, 97.–99. punkts), it īpaši tiesības

uz privātās un ģimenes dzīves neaizskaramību, kas ir norādītas Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 7. pantā un Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 8. pantā (it īpaši skat. 2010. gada 5. oktobra spriedumu lietā *C-400/10 PPU McB*, Krājums, I-8965. lpp., 53. punkts, un Eiropas Cilvēktiesību tiesas 2008. gada 23. jūnija spriedumu lietā *Maslov* pret Austriju [Lielā palāta], 2008. gada *Recueil des arrêts et décisions*, 61. un nākamie punkti).

53 Lai novērtētu, vai paredzētā iejaukšanās ir samērīga ar iecerēto leģitīmo mērķi, šajā gadījumā — valsts drošības aizsardzību, tostarp ir jāņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturs un smagums, attiecīgās personas uzturēšanās ilgums uzņēmējā dalībvalstī, laikposms, kāds pagājis kopš pārkāpuma izdarīšanas, un attiecīgās personas uzvedība šajā laikposmā, kā arī sociālo, kultūras un ģimenes saišu ciešums ar uzņemošo dalībvalsti. Attiecībā uz Savienības pilsoni, kurš lielāko daļu, ja ne visu savu bērnību un jaunību likumīgi pavadījis uzņēmējā dalībvalstī, ir jānorāda ļoti pamatīgi apsvērumi, lai pamatotu izraidīšanas pasākumu (šajā ziņā it īpaši skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Maslov* pret Austriju, 71.–75. punkts).

54 Katrā ziņā, tā kā Tiesa ir nopriedusi, ka, lai saglabātu sabiedrisko kārtību, dalībvalsts var uzskatīt, ka narkotiku lietošana ir drauds sabiedrībai, lai attaisnotu īpašus pasākumus pret ārvalstniekiem, kas pārkāpj tiesisko regulējumu par narkotiskajām vielām (skat. Tiesas 1999. gada 19. janvāra spriedumu lietā *C-348/96 Calfa*, *Recueil*, I-11. lpp., 22. punkts, un iepriekš minēto spriedumu apvienotajās lietās *Orfanopoulos* un *Oliveri*, 67. punkts), ir jāsecina, ka narkotisko vielu nelikumīga tirdzniecība organizētā grupā vēl jo vairāk ietilpst sabiedriskās kārtības jēdzienā, kas paredzēts Direktīvas 2004/38 28. panta 2. punktā.

- 55 Iesniedzējtiesai, ņemot vērā visus iepriekš minētos faktorus, ir jāpārbauda, vai P. Cakuriža uzvedība ietilpst jēdzienā “nopietni sabiedriskās kārtības vai valsts drošības apsvērumi” Direktīvas 2004/38 28. panta 2. punkta izpratnē vai “nopietni valsts drošības apsvērumi” tās 28. panta 3. punkta izpratnē un vai paredzētais izraidīšanas pasākums atbilst iepriekš minētajiem nosacījumiem.
- 56 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka, ja iesniedzējtiesa secina, ka attiecīgajam Savienības pilsonim ir tiesības uz Direktīvas 2004/38 28. panta 3. punktā paredzēto aizsardzību, šis noteikums ir jāinterpretē tādējādi, ka cīņa pret noziedzību, kas saistīta ar narkotisko vielu nelikumīgu tirdzniecību organizētā grupā, var ietilpt jēdzienā “nopietni valsts drošības apsvērumi”, kas var pamatot tāda Savienības pilsoņa izraidīšanas pasākumu, kurš uzņemošajā dalībvalstī ir uzturējies desmit iepriekšējos gadus. Gadījumā, ja iesniedzējtiesa secina, ka attiecīgajam Savienības pilsonim ir tiesības uz Direktīvas 2004/38 28. panta 2. punktā paredzēto aizsardzību, šis noteikums ir jāinterpretē tādējādi, ka cīņa pret noziedzību, kas saistīta ar narkotisko vielu nelikumīgu tirdzniecību organizētā grupā, ietilpst jēdzienā “nopietni sabiedriskās kārtības vai valsts drošības apsvērumi”.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 57 Attiecībā uz lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospriež:

- 1) Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Direktīvas 2004/38/EK par Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā, ar ko groza Regulu (EEK) Nr. 1612/68 un atceļ Direktīvas 64/221/EEK, 68/360/EEK, 72/194/EEK, 73/148/EEK, 75/34/EEK, 75/35/EEK, 90/364/EEK, 90/365/EEK un 93/96/EEK, 28. panta 3. punkta a) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka, lai noteiktu, vai Savienības pilsonis ir uzturējies uzņemošajā dalībvalstī desmit gadus pirms lēmuma par izraidīšanu, kas ir noteicošais kritērijs ar šo noteikumu piešķirtās paplašinātās aizsardzības piešķiršanai, ir jāņem vērā visi atbilstošie aspekti katrā gadījumā, tostarp attiecīgās personas katras prombūtnes no uzņemošās dalībvalsts ilgums, šo prombūtnes gadījumu kopējais ilgums un biežums, kā arī iemesli, kādēļ attiecīgā persona bija atstājusi šo dalībvalsti, pēc kuriem var noteikt, vai šie prombūtnes gadījumi ietver attiecīgās personas personisko, ģimenes vai profesionālo interešu centra pārcelšanu uz citu valsti;

- 2) ja iesniedzējtiesa secina, ka attiecīgajam Savienības pilsonim ir tiesības uz Direktīvas 2004/38 28. panta 3. punktā paredzēto aizsardzību, šis noteikums ir jāinterpretē tādējādi, ka cīņa pret noziedzību, kas saistīta ar narkotisko vielu nelikumīgu tirdzniecību organizētā grupā, var ietilpt jēdzienā “nopietni valsts drošības apsvērumi”, kas var pamatot tāda Savienības pilsoņa izraidīšanas pasākumu, kurš uzņemošajā dalībvalstī ir uzturējies desmit iepriekšējos gadus. Gadījumā, ja iesniedzējtiesa secina, ka attiecīgajam Savienības

pilsonim ir tiesības uz Direktīvas 2004/38 28. panta 2. punktā paredzēto aizsardzību, šis noteikums ir jāinterpretē tādējādi, ka cīņa pret noziedzību, kas saistīta ar narkotisko vielu nelikumīgu tirdzniecību organizētā grupā, ietilpst jēdzenā “nopietni sabiedriskās kārtības vai valsts drošības apsvērumi”.

[Paraksti]